

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 20 ՌԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2021

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն Կբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա Կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 51

ՆԵՐՈՒՄԻ ԽՆԴՐԱՆՔ

Ողորմէ ինձի, ով Աստուած, դուն՝ որ այնքան ողորմած ես.
 Բու անսահման գթութեամբդ իմ յանցանքս ներէ ինձի:
 Ամբողջութեամբ մաքրէ զիս ին անօրէնութենէս, եւ իմ մեղքէս զիս սրբէ:
 Գիտեմ, յանցանք գործեցի, մեղքս բնաւ միտքէս չ'ելլեր:
 Քեզի, միայն քեզի դէմ մեղանչեցի, Տէր,
 գործեցի այն՝ ինչ որ դուն չարիք կը նկատես:
 Ուստի արդար ես, ինչ վնիռ ալ արձակես.
 Իրաւացի ես, ինչ պատիժ ալ սահմանես:
 Ուստի ներումիդ ցօղով սրբէ զիս, եւ պիտի մաքրուիմ,
 լուա զիս, եւ ձիւնէն աւելի մաքուր պիտի ըլլամ:
 Յնծութիւնն ու ուրախութիւնը վերադարձուր ինձի,
 եւ տառապած ոսկորներս պիտի ցնծան:
 Նկատի մի՛ առնեք մեղքերս, ներէ բոլոր յանցանքներս:
 Մաքուր սիրտ մը հաստատէ մէջս, ով Աստուած,
 նոր եւ ուղիղ հոգի դիր իմ ներսիդիս:
 Ներկայութենէդ մի՛ գրկեր զիս, Տէր, եւ Բու Սուրբ Հոգիդ թող չլքէ զիս:
 Փրկութեանդ ցնծութիւնը տուր ինձի,
 եւ Բու կամփիդ հնազանդ հոգի դիր իմ մէջս:
 Որպէսզի անօրէններուն սորվեցնեմ Բու կամփդ, եւ մեղաւորները քեզի դառնան:

ՆԱՐԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Վմենասուրբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցերոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղերոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Զրիստոս,
աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի Կուր եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի Կան, ի գնալ ի ճանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԹԱՍՏՈՒԹԻՒՆ 21:21-31

Շարունակելով 21րդ գլուխը, 21րդ համարեն սկսեալ մինչեւ 31 համարը, ուր նաեւ գլուխը պիտի աւարտի, պարճառի եւ արդիւնքի մասին է որ կը ներկայացնէ, յիշեցնելով եւ սորվեցնելով, շար յարակ ու պարզ բառերով: Կը ներկայացնէ մեզի այն ճշմարտութիւնը, թէ «**Արդարութեան ու ողորմութեան հետեւողը, կեանք, արդարութիւն եւ փառք պիտի գտնէ**»: Նախ եթէ բառերուն վրայ պահ մը կանգ առնենք եւ մտածենք, արդեօք այս բառերը, ինչ բան կ'ուզեն ըսել, կամ որո՞ւ կ'ակնարկեն: Արդարութիւն եւ ողորմութիւն բառեր, որոնց բացարձակ իմաստն ու արժէքը կը փրոյի միայն Աստուծոյ, որովհետեւ անկեալ ու մեղաւոր մարդը դժուար թէ արդար ըլլայ ու ողորմած: Հետեւաբար, Աստուծոյ Ինք է բացարձակ արդարն ու ողորմածը: Ուստի կը յիշեցնէ եւ կը սորվեցնէ, որ եթէ հետեւինք Արդարին ու Ողորմածին, արդիւնքը կ'ըլլայ, կեանք, արդարութիւն եւ փառք գտնելը: Ինչ կը նշանակէ, սակայն, հետեւիլ: Այս պարագային զոյումով եւ ապաշխարութեամբ Աստուծոյ վերադառնալու, որպէսզի Ինք՝ Աստուծոյ Իր ողորմութեամբ մեղաւորին մեղքերը քաւելով կեանք շնորհէ, արդարացնէ եւ վերստին փայ այն փառքը, որմէ մերկացաւ մարդը մեղքի պարճառով: Ահա այդ արդարութեան ու ողորմութեան մարմնացումը եղաւ մեր Տէրն ու Փրկիչ Յիսուս Քրիստոսը, որուն աշխարհ գալով ու Իր խաչելութեամբ արդարացուց մեղաւոր մարդը Իր ողորմութեամբը եւ Իր փառքով զարդարեց:

22րդ համարը հետաքրքրական է երբ կը ներկայացնէ թէ ինչպէս իմաստուն մարդը ապահինելով իմաստութեան, այսինքն՝ Քրիստոսին, որովհետեւ Ինք է ճշմարիտ իմաստունը, կ'ելլէ զօրաւորներուն քաղաքը եւ կը փլցնէ անոնց իսկ ապահինած ամրոցը: Այնպէս ինչպէս Պօղոս Առաքեալ պիտի ներկայացնէ ըսելով, թէ այս աշխարհի զօրաւորները, որոնք կ'ապահինին իրենց շինած ամրոցներուն, զօրութեան, հարստութեան, իսկ իմաստուն մարդը կ'ապահինի իմաստութեան, որ շար աւելի զօրաւոր է քան այս աշխարհի հզօրները: Աստուծոյ այնպիսի բան մը որդեգրեց եւ անով ցոյց փուր Իր զօրութիւնը, այն ինչ այս աշխարհը յիմարութիւն եւ փկարութիւն կը սեպէ, իսկ Աստուծոյ որդեգրածը Իր իմաստութիւնն ու զօրութիւնն է, որ Պօղոս Առաքեալ կը քարոզէր Խաչեալ Քրիստոսը: Միւս կողմէ, նաեւ այս համարը կը ներկայացնէ ըսելով, որ կեանքի մէջ ամէն ինչ չէ որ ոյժով կը յաղթուի, յաճախ այդ ոյժի փոխարէն իմաստութիւն է պէտք, որ շար աւելի ոյժեղ է եւ ազդեցիկ յաղթահարելու դժուարութիւններ:

23րդ համարը այն նոյն միտքն է, որ քանի մը առիթներով անդրադարձանք նախորդող համարներուն մէջ: Այս համարը նախ կը յիշեցնէ մեզի Յիսուսի Քրիստոսի այն խօսքը որ կ'ըսէ. «Բերանը սրտին աւելցուքն է որ դուրս կու փայ», կամ՝ Յակոբոս Առաքեալի խօսքը լեզուի մասին սանձ դնելու, թէ չէ որպէս փոքրիկ կրակ որ կրնայ ամբողջ անտառ մը փռնկեցնել: Հոս եւս նոյն միտքն է որ կ'արտայայտէ ըսելով. «Բերանն ու լեզուն պահողը, իր հոգին նեղութիւններէ կը պահէ»: Եթէ զուսպ պահեցինք մեր բերանն ու լեզուն, ապա մեր մտքին ու սրտին մէջ եղած խորհուրդները դուրս չեն գար, մանաւանդ երբ այդ խորհուրդները մեզ կրնան կործանել, այս պարագային մեր հոգիները նեղութեան մարմնն, նեղութիւնը ոչ միայն սովորական նեղութիւնն է, այլ եթէ քիչ մը անդին երթանք, ապա յաւիտենական փանջանքի նեղութիւնը: Գեղեցիկ է Ներսէս Շնորհալի Հայրապետին Հաւատով Խոստովանիմ աղօթքէն բաժին մը, որ կ'ըսէ. «Պահապան դիր իմ աչքերուս, ականջներուս, շրթներուս», որպէսզի ըստ այնմ փեսանն, լսեն ու խօսին:

24րդ համարը ցոյց կու փայ հպարտ անձին վիճակը, զայն անուանելով ծաղրող, այս պարագային արհամարհող: Հպարտ անձը իր անձէն բացի ուրիշ բան չի փեսներ ու չուզէր փեսնել: Այնքան հպարտ է, որ մինչեւ իսկ ծաղրանքի առարկայ կը դարձնէ զԱստուծոյ, արհամարհելով: Ինչպէս օրինակ Փարաւոնի պարագան, երբ Մովսէս կը հանդիպի իրեն, որպէսզի Իսրայէլի ժողովուրդը դուրս գայ Եգիպտոսէն, Փարաւոն այնքան հպարտ էր, որ նախ կը բարկանայ, եւ երկրորդ դառնալով Մովսէսին պիտի ըսէ. «Աստուծոյ ով է որ ես Անոր հնազանդիմ»: Յանդուգն կեցուածք, որուն աւարտը, եթէ չապաշխարէ ու դարձի ջգայ, անոր կործանումը անխուսափելի է:

25րդ համարը ծուլութեան մասին յիշեցում է, որովհետեւ ասկէ առաջ մենք փեսանք քանի մը առիթներով ծուլութեան մասին ակնարկութիւններ: Այս պարագային կ'ըսէ. «Ծոյլին ցանկութիւնը զանիկա կը մեռնէ: Որովհետեւ անոր ձեռքերը աշխարհի չեն ուզեր»: Ընդհանրապէս ծոյլին ցանկութիւնը, ուզածը ինչ կրնայ ըլլալ, խորքին մէջ չաշխարհիլ: Ահա այդ փրամադրութիւնը զինք կը մեռնէ, ոչ անպայման ֆիզիքապէս, այլ բարոյապէս: Աւելի պարզ բացատրութեամբ կը նշանակէ, պարզապէս

ցանկություն ունենալը բաւարար չէ ու չի կրնար ըլլալ, այլ այդ ցանկութեան կողքին աշխատանք է պէտք:

26րդ համարը մէկ այլ ուրիշ յիշեցում մըն է, եւ շարունակութիւնը կարծէք 25րդ համարին, որ ցոյց կու տայ թէ անօրէնը ամէնօրեայ ցանկութիւնը ունի ընչաքաղցութեան, աւելին ունենալու, աւելին ուզելու, բայց առանց աշխատելու: Իսկ արդարի պարագային պարտաւար է տալու, առանց խնայելու, մանաւանդ երբ արդարը շատ լաւ գիտէ, որ այդ բոլորը աստուածային շնորհներ են, բարիքներ են տրուած տալու նպատակով:

27րդ համարը կը յիշեցնէ, որ Աստուծոյ ընծայուելիք գոհերը չափի ու կշիռի մասին չէ, այնքան որքան ինչ ձեռով ընծայուած ըլլալը: Ահա այս համարը կը յիշեցնէ, որ ամբարիշտին գոհը նախ ինքնին պիտի չէ, այսինքն՝ ընդունելի չէ, որքան առաւել եւս, երբ այդ ընծան մատուցուած է չար դիտարարութեամբ: Այն նոյն օրինակով, Կայէնի եւ Աբելի, Աստուծոյ ուզած ընծան նախ Աստուծոյ խօսքին մտիկ ընելն է, երկրորդ՝ բարի դիտարարութեամբ ընծայուած գոհը ընդունելի է:

28րդ համարը յստակօրէն ցոյց կու տայ, թէ Աստուած չի սիրեր սուտ վկան, որ պիտի կորսուի: Իսկ լսողի պարագային, զգուշութեամբ կը խօսի, որպէսզի յանկարծ սուտ վկայութիւն տուած չըլլայ:

30րդ համարը կու գայ յստակօրէն ըսելու այն ճշմարտութիւնը, թէ չկայ ոչ մէկ տեսակի իմաստութիւն, հանճար կամ խորհուրդ, որ Աստուծոյ դէմ ըլլայ: Անոր խորհուրդները խափանող, արգիլող: Կամ Անոր խորհուրդ տուող:

Որովհետեւ աւարտին փրկութիւնը Տիրոջմէն է, որքան ալ: ձին պատերազմի համար կը պարտաւարուի, 31րդ համար: Այո, աւարտին Տիրոջ յաղթանակն է, որքան ալ մարդկային մեր կարողութիւնները, ծրագիրները, խորհուրդները փորձենք ի գործ դնել, աւարտին Աստուծոյ կամքն է որ կը կատարուի ու պիտի կատարուի: